

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218201591
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8218201591.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v spore žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: B. K., G.. XX.X.XXXX, K. C. XXXX/X, XXX XX K. - V. L., o zaplatenie 943,66 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 6Csp/32/2018-616 z 3.10.2019, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňi nepriznal.

2. Vychádzal zo zistenia, že medzi žalobkyňou ako bankou a žalovanou ako majiteľkou účtu bola dňa 7.5.2008 uzavretá Zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb v zmysle § 269 ods. 2 a § 708 a nasl. Obchodného zákonníka, na základe ktorej žalobkyňa zriadila a viedla pre žalovanú účet č. A. v mene SKK. Dňa 31.8.2015 bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere - povolené prečerpanie na účte. Žiaden iný titul, od ktorého by žalobkyňa odvodzovala svoj nárok, neoznačila ani nepredložila a tento označila ako základ svojho nároku. Podľa prehľadu transakcií kreditné transakcie v počte XXX predstavovali sumu 317.570,10 eur a debetné transakcie v počte XXXX sumu 318.513,76 eur. Celá žalovaná suma bola podľa žalobkyne nepovoleným debetom predstavujúcim (záporný) rozdiel medzi debetnými a kreditnými operáciami na účte, ktorý vznikol na základe omeškania žalovanej s úhradou peňažnej sumy poskytnutej jej v rámci služby povolené prečerpanie. Žalovanej bola poskytnutá služba Povolené prečerpanie na účte s limitom 300,- eur, ktoré bolo úročené 19,90 % ročnou úrokovou sadzbou. Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 zákona, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, pričom zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania neobsahovala okrem iného údaje v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/, x/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovanej bol poskytnutý úver formou povoleného prečerpania s limitom 300,- eur. Potom, čo žalovanej pre neplnenie zmluvných povinností dňa 29.5.2018 znížila limit povoleného prečerpania na hodnotu 0,- eur, nezaplatením dlžnej sumy v lehote 7 dní, sa žalovaná dostala do nepovoleného prečerpania. Po znížení limitu na 0,- eur sa podľa žalobkyne dlh žalovanej navyšoval z titulu prekročenia, ktoré upravuje zákon o spotrebiteľských úveroch a článok 3.12 VOP. Žalobkyňa nepovolené prečerpanie žalovanej „umožnila“ po ukončení poskytnutej služby povoleného prečerpania. Ak spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, nemožno z tohto „nepráva“ vyvodit' právnu ochranu pre službu na ňu nadväzujúcu o to zvlášť, ak je taká služba závislá od existencie a ukončenia

predchádzajúcej služby majúcej také nedostatky, s ktorými zákon spája bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Žalobou žalobkyňa uplatnila nárok na zaplatenie sumy 943,66 eur s príslušenstvom, čo je suma nižšia ako účtované poplatky. Z tohto dôvodu súd nepovažoval za právne významné zaoberať sa ďalšími obratmi na účte žalovanej, keďže úver vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov, pričom suma, ktorú žalobkyňa súdnou cestou uplatnila, nedosahovala ani výšku celkovo účtovaných poplatkov. Žalobkyňa svoj nárok na úhradu dlžnej sumy vzniknutej z nepovoleného prečerpania bežného účtu odôvodnila bodom 3.12 všeobecných obchodných podmienok. Zmluvná podmienka uvedená v bode 3.12 všeobecných obchodných podmienok Prima banky, a.s. bola rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 11.5.2017 č.k. 9Csp/170/2016-63 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.12.2017 č.k. 7Co/99/2017-81 určená za neplatnú pre neprijateľnosť. V iných konaniach sa taktiež právoplatne rozhodlo o zamietnutí žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie úroku vo výške 28 % ročne pri nepovolenom prečerpaní a poplatkov s poukazom na ich neprijateľnosť. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobu zamietol.

3. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovanej by patril nárok na náhradu trov konania, avšak si ho neuplatnila, preto jej ho súd prvej inštancie nepriznal.

4. Proti rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Odvolanie podala z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

6. Namietala, že podľa rozsudku Súdneho dvora v prejudiciálnom konaní k Smernici 2008/48/ES - Z. R.-XX/XX z 9.11.2016, sa článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m/ tejto smernice má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči a ďalej sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere, ktorá patrí do pôsobnosti smernice 2008/48 a ktorá je vypracovaná písomne, musí byť podpísaná zmluvnými stranami, a na druhej strane, že táto požiadavka podpisania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice. Uvedené znamená, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ sú povinnou náležitosťou úverovej zmluvy, avšak nemusia byť nevyhnutne v samotnom texte úverovej zmluvy, ale časť z nich môže byť obsiahnutá aj v obchodných podmienkach alebo sadzobníku, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. VOP/sadzobník sú súčasťou úverovej zmluvy a klienta zaväzujú, aj pokiaľ ich klient nepodpísal. V zmysle čl. 1 Zmluvy o Povolenom prečerpaní Banka zriaďuje klientovi Povolené prečerpanie na účte v zmysle podmienok uvedených vo VOP, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto zmluvy. V zmysle bodu 8.13 VOP, povolené prečerpanie sa poskytuje na dobu neurčitú. Uvedené vyplýva aj z dokumentu Európske informácie o spotrebiteľskom úvere týkajúce sa povolených prečerpaní, ktoré žalovaná v zmysle čl. 6 Zmluvy o PP prevzala. Odstúpenie od Zmluvy je upravené v bode 8.13 VOP účinných ku dňu uzatvorenia Zmluvy o PP - bod 8.13 Trvanie a zánik zmluvy. Podľa čl. 3 Zmluvy o PP, klient sa výrazne upozorňuje na povinnosť dodržiavať dohodnutú výšku limitu PP. Prekročenie limitu PP bude nepovoleným prečerpaním a bude mať za následok vznik povinnosti platiť popri dohodnutom úroku tiež úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. z prekročenej časti limitu PP a prípadne tiež zrušenie limitu, stanovenie okamžitej splatnosti povoleného prečerpania a následné vymáhanie. Podľa VOP bod 8.9 Splácanie, klient musí vrátiť banke všetky čerpané peňažné prostriedky. Splácanie povoleného prečerpania sa uskutočňuje automaticky, priebežným znižovaním záporného salda bežného účtu klienta, na ktorom bolo povolené prečerpanie zriadené. Klient musí vrátiť banke všetky peňažné prostriedky poskytnuté formou povoleného prečerpania na požiadanie, v lehote určenej bankou v žiadosti o splatenie povoleného prečerpania, ktorá nesmie byť kratšia ako 7 dní. Za žiadosť o splatenie povoleného prečerpania sa považuje aj zníženie limitu pre povolené prečerpanie na hodnotu 0,- eur. Ak dôjde k zníženiu limitu, musí klient splatiť tú časť povoleného prečerpania, ktorá prevyšuje novú výšku limitu najneskôr v deň predchádzajúci dňu, v ktorom zníženie nadobudne účinnosť. Zmluva o povolenom

prečerpaní v čl. 1 obsahuje údaj o výške limitu PP - 300,- eur. Teda nie je daný dôvod na to, aby sa takýto úver považoval za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve o povolenom prečerpaní zo dňa 31.8.2015 bol uvedený pravdivý údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru. Žalobkyňa v písomnom podaní zo dňa 4.4.2019 riadne špecifikovala nárok uplatnený v tomto konaní, keď uviedla, že účastníci uzavreli dňa 31.8.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere - povolené prečerpanie na účte, ktorou žalobkyňa poskytla žalovanej limit povoleného prečerpania vo výške 300,- eur s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 19,9 % ročne. Na základe žiadosti žalovanej sa uvedený limit mohol meniť (čl. 8.5.2 a 8.5.3 VOP). Výška aktuálneho limitu povoleného prečerpania je uvedená v tom ktorom výpise z účtu. Z uvedeného vyplýva, že limit povoleného prečerpania sa mohol meniť na základe žiadosti klienta. Túto skutočnosť súd nezohľadnil, keď v odôvodnení rozsudku uviedol, že zo skutkových tvrdení žalobkyne vyplývala iba výška limitu PP 300,- eur. K povolenému prečerpaniu, ku ktorému malo dochádzať pred uzatvorením zmluvy zo dňa 31.8.2015 (teda už v roku 2010) žalobkyňa uviedla, že žalovaná mala zriadené povolené prečerpania aj v roku 2010 na základe zmluvy o povolenom prečerpaní (inej než zo dňa 31.8.2015), ale keďže účet žalovanej vykazoval debetný (záporný) zostatok až od 9/2015, nebolo žalobkyňou špecifikované predchádzajúce uzatvorenie povoleného prečerpania, keďže v tomto čase účet žalovanej vykazoval kreditný zostatok. Pokiaľ súd považoval návrh za neúplný, mal žalobkyňu vyzvať na jeho doplnenie/opravu v zmysle § 129 ods. 1 CSP.

7. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadřila.

8. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

9. Odvolací súd je v zmysle § 383 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, keďže sám dokazovanie vo veci neopakoval ani nedopíňal. Skutkový stav zistený súdom prvej inštancie považuje odvolací súd za správny a úplný. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, nemožno mať pochybnosti o správnosti právneho posúdenia prejednáanej veci súdom prvej inštancie a neboli zistené žiadne vady, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo porušenie práva na spravodlivý proces vo vzťahu k žalobkyňi.

10. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd v súlade s § 387 ods. 2 CSP stotožnený nielen s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ale aj s jeho odôvodnením, potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a v odôvodnení svojho rozhodnutia iba konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa:

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobkyne bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu zamietol (suma 943,66 eur, úrok z omeškania 28 % ročne zo sumy 943,66 eur od 8.6.2018 do zaplatenia), a to s poukazom na odvolacie argumenty uplatnené odvolateľom.

13. Žalobkyňa ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 7.5.2008 Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, predmetom ktorej bolo zriadenie účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX pre žalovanú. Dňa 31.8.2015 uzavreli strany zmluvu o povolenom prečerpaní na účte, ktorou v bode 1. žalobkyňa zriadila pre žalovanú povolené prečerpanie do výšky limitu 300,- eur na účte č. XXXXXXXXXXXX/XXXX, pri variabilnej úrokovej sadzbe 19,9 % ročne. Žalovaná suma 943,66 eur (podľa listinného dôkazu na č.l. 190 spisu) predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obrátmi vykonanými na účte žalovanej.

14. Súd prvej inštancie správne posúdil predmetnú zmluvu o povolenom prečerpaní ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď ide o štandardnú formulárovú zmluvu, uzatvorenú medzi žalobkyňou ako veriteľom a žalovanou ako spotrebiteľom, pričom predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ktorá bola uzatvorená medzi stranami. Súd prvej inštancie správne pristúpil k prieskumu, či zmluva o povolenom prečerpaní obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch. Výklad a aplikácia ust. § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch. Záver súdu prvej inštancie, že zmluva o povolenom prečerpaní neobsahuje povinné náležitosti stanovené v ust. § 10 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. c/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, je správny.

15. Pre spotrebiteľský úver sa v zákone o spotrebiteľských úveroch z hľadiska formálnych náležitostí vyžaduje písomná forma zmluvy a obsahové náležitosti zmluvy sú vymedzené v § 9 ods. 2 (resp. § 10 ods. 1) zákona o spotrebiteľských úveroch. Ustanovenie § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch vymedzuje prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ide vlastne o špeciálnu právnu úpravu absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Tým, že zákon nedodrží iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutnými podstatnými obsahovými náležitosťami zmluvy. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda k podstatným obsahovým náležitosťam zmluvy. Pokiaľ zmluva uzatvorená medzi účastníkmi niektorú z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

16. Uvedený výklad zodpovedá zmyslu a účelu zákona o spotrebiteľských úveroch V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tento výklad dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona s poukazom na § 1 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch kde je vyjadrená subsidiarita Občianskeho zákonníka, ako aj subsidiarita osobitných predpisov.

17. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá predstavovala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav.

18. Práve z vyššie uvedeného dôvodu bol prijatý zákon o spotrebiteľských úveroch a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuviedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatnosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu. Medzi takéto ustanovenia nepochybne patrí uvedenie konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch).

19. Rešpektujúc výklad Súdneho dvora Európskej únie vo veci R.-XX/XX, v zmysle ktorého článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m/ tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný

dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči, odvolací súd poznamenáva, že aj napriek tejto skutočnosti musí byť zachovaná požiadavka dobrej viery v záväzkovo-právnom vzťahu.

20. Pokiaľ ide o odkaz žalobkyne na VOP a poukaz na rozhodnutie súdneho dvora R.-XX/XXXX je potrebné konštatovať, že i v tomto rozhodnutí sa konštatuje, že Smernica 2008/48/ES nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere patrí do pôsobnosti tejto smernice a musí byť podpísaná zmluvnými stranami a na druhej strane, že táto požiadavka podpisania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy. Tu je potrebné poukázať na to, že zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 9 presne špecifikuje podstatné náležitosti zmluvy, z čoho vyplýva, že tieto náležitosti musia byť i podpísané účastníkmi zmluvy. Teda v prípade, že by tieto náležitosti zmluvy boli obsiahnuté vo Všeobecných obchodných podmienkach, minimálne je potrebné, aby tieto boli účastníkmi zmluvy i podpísané.

21. V tomto smere odvolací súd pripomína závery Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. I. ÚS 3512/11 cit.: „Je treba zdôrazniť, že obchodní podmienky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složitě formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (například rozhodčí doložka nebo ujednání o smluvní pokutě). Pokud tak i přesto dodavatel učiní, nepočíná si v právním vztahu poctivě a takovému jednání nelze přiznat právní ochranu“.

22. Odvolací súd je preto názoru, že napriek odkazu žalobkyne na predmetné rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý aplikoval súd prvej inštancie, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

23. Ani zmluva o bežnom účte ani zmluva o povolenom prečerpaní neobsahujú údaj o úrokovej sadzbe pre prípad nepovoleného prečerpania. Podľa názoru odvolacieho súdu nepostačuje dojednať úrokovú sadzbu, ktorou sa úročí nepovolené prečerpanie, resp. prekročenie vo všeobecných obchodných podmienkach. Odvolací súd konštatuje, že úlohou všeobecných obchodných, resp. zmluvných podmienok v prípade spotrebiteľských zmlúv je spresniť a rozvinúť niektoré ustanovenia zmluvy, prípadne upraviť určité technické náležitosti. Preto podľa odvolacieho súdu nie je pre právne posúdenie tejto veci rozhodujúce, či bolo v konaní preukázané, že žalovaná mala možnosť sa so všeobecnými obchodnými podmienkami a sadzbami úrokových produktov uvedenými v sadzobníku v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o bežnom účte oboznámiť, resp. že sa s nimi naozaj oboznámila.

24. Odvolací súd navyše dodáva, že žalobkyňa nárok na úrok 28 % ročne z dlžnej sumy odvodzuje z čl. 3 bodu 3.12 všeobecných zmluvných podmienok, pričom uvedená zmluvná podmienka s rovnakým obsahom už bola vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Vzhľadom k tomu bolo povinnosťou žalobkyne zdržať sa ďalšieho uplatňovania tejto neprijateľnej zmluvnej podmienky a rovnako aj uplatňovania nárokov z nej vychádzajúcich.

25. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

26. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi strany v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma ich práva a povinnosti. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované

právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu.

27. Skutočnosti a dôkazy, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie nemožno v zásade pred odvolacím súdom uplatniť (výnimky formuluje ustanovenie § 366 CSP). V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a strana môže v odvolacom konaní vzniesť námietky proti postupu prvoinštančného súdu len v prípade, ak dané námietky boli už predmetom posudzovania zo strany tohto súdu. Súd druhej inštancie vystupuje len ako opravný súd, jeho úlohou nie je vykonávať nové dôkazy, či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvostupňovom konaní neboli produkované.

28. Právo strany sporu, aby vec bola prejednaná verejne a v jej prítomnosti s možnosťou vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, zaručené článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, znamená, že súd je povinný strane poskytnúť priestor na uplatnenie tohto práva. Uvedená požiadavka je vyjadrená aj v ustanovení § 160 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd poskytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom týmto zákonom. Osobitné prípady poučovacích povinností formuluje Civilný sporový poriadok v jednotlivých ustanoveniach s cieľom dosiahnuť špeciálny prístup v kontexte konkrétnej procesnej situácie. Je vždy na strane sporu, či náležite využije možnosti, ktoré sa jej v súdnom konaní ponúkajú. V tejto súvislosti sa žiada zdôrazniť, že práve žalobca nesie zodpovednosť za to, že prezentuje súdu konzistentné skutkové tvrdenia podporené dôkazmi. Pokiaľ túto povinnosť nespĺní, prejaví sa to v rozhodnutí vo veci samej. Nedostatky v procesnej aktivite strany nemôže súd v sporovom konaní riešiť prostredníctvom inštitútu špeciálneho procesného poučenia podľa § 129 ods. 1 CSP, pretože daná regulácia upravuje len dôsledky nedostatkov vo formálnych náležitostiach žaloby, nie jej materiálnu podstatu. Inak povedané, prvoinštančný súd nemohol pri existujúcich vecných nedostatkoch návrhu a pri nespĺnení dôkaznej povinnosti, uvedené riešiť procesným poučením. Pokiaľ by súd poskytol takúto nenáležitú pomoc jednej procesnej strane, potom by fakticky mohol neprímerane odoprieť spravodlivý proces strane vystupujúcej v opačnom procesnom postavení, čo je neprípustné. Postup súdu prvej inštancie pri vyhodnocovaní dôkaznej situácie bol správny.

29. Vo vzťahu k žalobkyňou namietanému postupu okresného súdu, ktorý ju nevyzval na doplnenie/opravu neúplného návrhu, odvolací súd konštatuje, že na postup v zmysle § 129 ods. 1 CSP v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky. V procese vedenia sporových konaní je totiž potrebné rozlišovať medzi situáciou, keď súd považuje žalobu za neurčitú pre niektorý z dôvodov uvedených v ustanovení § 129 ods. 1 CSP a situáciou, keď je žaloba z procesného hľadiska v poriadku, avšak žalobca v nej neuviedol všetky relevantné skutkové tvrdenia vo vzťahu k uplatňovanému nároku a tieto ani počas konania nedoplnil, čo malo za následok jeho neúspech v konaní z dôvodu neunesenia dôkazného bremena. Podstatou problému v posudzovanej veci bol nedostatok skutkových tvrdení a následne aj neunesenie dôkazného bremena žalobkyňou a pokiaľ by súd v danom prípade vyzval žalobkyňu na doplnenie skutkových tvrdení k ňou uplatnenému nároku, takýto postup by bol považovaný za neprímeraný zásah do rovnosti zbraní sporových strán a zároveň by sa jednalo o rozpor so zásadou kontradiktórnosti uplatňovanou v civilných sporových konaniach.

30. Žiadosti klienta (žalovanej) o zmenu služby povoleného prečerpania na účte - zvýšenie limitu povoleného prečerpania na 500 eur (žiadosť zo dňa 6.11.2015) a na 800,- eur (žiadosť zo dňa 25.1.2016), ktoré žalobkyňa predložila až v štádiu odvolacieho konania, predstavuje prostriedok procesného útoku, ktorý je neprípustnou novotou v odvolacom konaní v zmysle § 366 CSP. Odvolací súd konštatuje, že predmetné žiadosti nie je možné vykonávať v štádiu odvolacieho konania, pretože ide o tzv. neprípustnú novotu v odvolacom konaní (§ 366 CSP). Tieto žiadosti žalobkyňa mohla a mala navrhnúť a predložiť v štádiu prvoinštančného konania, avšak to neurobila, pričom ide o dôkazy, ktoré jej museli byť známe a navyše ich mala aj k dispozícii. Preto odvolací súd na nový prostriedok procesného útoku žalobkyne neprihliadal.

31. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď vyslovil záver, že žalobkyňa nemá v tomto prípade voči žalovanej právo na úhradu nepovoleného prečerpania prostriedkov na účte. So zreteľom na to, že správny je aj výrok napadnutého rozsudku o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, pričom v

podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

32. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v tomto štádiu konania žiadne trovy nevznikli, preto bolo rozhodnuté, že žalovanej sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

33. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).